

2024

Tworzenie prostych stron internetowych i ich aktualizacja CO ANIMATOR KULTURY UMIEĆ POWINIEN

HUBERT CEP PAPAYAWEB

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Wprowadzenie

Strony internetowe są wszechobecne – to one tworzą podstawę internetu, bez którego trudno dziś wyobrazić sobie codzienne życie. Umiejętność poruszania się w gąszczu informacji, edycji treści czy nawet tworzenia stron jest niezwykle cenna i coraz bardziej potrzebna. Jeszcze nie tak dawno budowanie stron internetowych było zarezerwowane wyłącznie dla programistów. Dziś, dzięki nowoczesnym narzędziom, praktycznie każdy może stworzyć własną stronę internetową.

Ten poradnik jest przeznaczony dla początkujących, którzy chcą nauczyć się podstaw budowania i zarządzania stronami za pomocą Systemu Zarządzania Treścią (CMS) WordPress. Poprowadzę Cię krok po kroku przez cały proces – od instalacji WordPressa, po publikację gotowego serwisu. Nauczysz się, jak dostosować wygląd i funkcje witryny, korzystać z wtyczek i szablonów oraz optymalizować treści pod kątem SEO. Dzięki temu Twoja strona nie tylko będzie wyglądać profesjonalnie, ale także działać sprawnie, niezależnie od jej charakteru.

Jeśli jesteś gotowy na stworzenie swojej pierwszej strony i odkrycie możliwości, jakie oferuje WordPress – zaczynamy!

DZOMŁODO-LTURALNY

Tworzenie prostych stron internetowych i ich aktualizacja... Hubert Cep PapayaWeb

Czym jest CMS?

Skrót, który będzie pojawiał się przez cały czas w niniejszym poradniku określamy nim – narzędzie służące do zarządzania treścią w obrębie naszej strony internetowej z ang. Content Management System. Dzięki temu narzędziu możemy w łatwy sposób zalogować się do naszej strony z pozycji przeglądarki oraz dodawać, edytować, usuwać na niej treści bez konieczności zaglądania do kodu strony.

Na przestrzeni lat powstało mnóstwo CMS-ów jednakże większość z nich nie spełniło założeń użytkowników lub nie wstrzeliła się w ich gusta.

Na podstawie rankingu z portalu <u>websiteplanet.com</u> możemy wyłonić 6 najlepszych systemów do zarządzania treścią:

- 1. WordPress.org
- 2. Joomla!
- 3. Squarespace
- 4. Drupal
- 5. WordPress.com
- 6. Shopify

Nie bez podstawy WordPress plasuje się na pierwszym miejscu, cechuje go przede wszystkim prostota obsługi, cena – jest za darmo, kod open source – czyli kod na licencji do użytku/modyfikacji z prawami autorskimi, a także wszechstronne zastosowanie. Może służyć jako: strona internetowa, sklep internetowy, forum internetowe, ERP, aplikacja webowa. Pozostałe CMS'y z tej listy to także dobry wybór, każdy z nich pomoże Ci stworzyć Twoją wymarzoną stronę.

Hosting i domena

Każda strona internetowa, tak jak dom, musi posiadać swoje określone miejsce oraz adres. Adresem w tym przypadku jest **nazwa domeny,** a miejscem — **hosting** bądź **serwer**.

Hosting

To usługa, która umożliwia nam udostępnienie naszej strony WWW w internecie. Na hosting składają się: serwer, oprogramowanie oraz obsługa techniczna. Za każdym razem, gdy odwiedzamy adres naszej strony, pobieramy dane z hostingu.

Możemy wyróżnić kilka rodzajów hostingów:

- **1. Hosting współdzielony** jest to popularny i tani rodzaj hostingu, w którym zasoby serwera są dzielone pomiędzy różnych użytkowników. Rekomendowany jest szczególnie do małych stron i blogów.
- Hosting VPS (Virtual Private Server) W tym przypadku również zasoby są współdzielone, ale każdy użytkownik ma przydzielony "wirtualny" serwer. Dzięki temu VPS oferuje większą moc obliczeniową i stabilność niż hosting współdzielony, ale jest też droższy.
- **3.** Hosting dedykowany Najbardziej zaawansowane rozwiązanie, gdzie użytkownik ma dostęp do całego serwera fizycznego na wyłączność. Jest to idealne rozwiązanie dla dużych stron lub serwisów wymagających dużych zasobów.
- 4. Hosting w chmurze (cloud hosting) Polega na przechowywaniu strony na rozproszonych serwerach. Zapewnia dużą elastyczność, bo zasoby można łatwo skalować w zależności od potrzeb.

Jaki hosting wybrać do strony na WordPress?

Dla początkujących oraz małych stron opartych na WordPressie zwykle poleca się **hosting współdzielony**, który jest przystępny cenowo i oferuje wystarczające zasoby. Jeśli strona się rozwija, można rozważyć **hosting VPS** lub **hosting w chmurze**, co pozwoli na lepszą wydajność i stabilność. Ważne, aby hosting oferował wsparcie techniczne, miał dobre opinie dotyczące obsługi WordPressa (np. możliwość instalacji jednym kliknięciem) oraz gwarantował **certyfikat SSL**, który zabezpiecza naszą domenę i pozwala korzystać z adresu **https://** zamiast **http://.** Dzięki temu nasza strona będzie wzbudzać większe zaufanie wśród odwiedzających.

Zachęcam do zapoznania się z listą polecanych przeze mnie hostingów. Firmy, które rekomenduję, gwarantują pomoc w doborze odpowiedniego rozwiązania, a elastyczność ich oferty zapewni optymalność oraz płynność działania strony WWW.

Hosting a serwer – jaka jest różnica?

Wiemy już czym jest Hosting, w takim razie nasuwa się pytanie – Czym Hosting różni się od Serwera?

Serwer to przede wszystkim fizyczna maszyna lub system, który przechowuje dane i pozwala na ich dostęp przez sieć. **Hosting** to usługa, która wykorzystuje serwer, ale dodaje też inne elementy, jak zarządzanie bezpieczeństwem, kopie zapasowe czy obsługę klienta.

Domena

To unikalny adres internetowy, np.: **twojastrona.pl**. Domena składa się z nazwy, np.: **twojastrona**, oraz końcówki, czyli **rozszerzenia.pl**.

Zwykle firmy, zajmujące się usługami hostingowymi, oferują również rejestrację domen oraz natychmiastowe przypisanie ich do kont hostingowych.

Cena domeny zależy od firmy rejestrującej oraz wybranego rozszerzenia. Niektóre firmy oferują domenę za darmo, ale zazwyczaj cena waha się od 10 do 200 zł. Oczywiście istnieją zarówno tańsze, jak i droższe domeny, poza podanym przedziałem.

Instalacja oraz pierwsze logowanie WordPress

Jeśli masz już hosting oraz zarejestrowałeś(-aś) domenę, możemy przejść do następnego kroku, którym jest instalacja WordPressa. Spora część polecanych hostingów oferuje instalację WordPressa lub innego popularnego CMS-a za pomocą gotowego instalatora.

Obecnie posiadam wykupiony hosting na stronie <u>thecamels.org</u> i na przykładzie tego hostingodawcy pokażę, jak zainstalować WordPressa na naszej stronie.

To bardzo prosty proces, wykonamy go w kilku następujących krokach:

1. Zaloguj się do Panelu Klienta swojego hostingodawcy (patrz ob.1)

ob.1

 Przejdź do Usługi -> Moje usługi -> Kliknij nazwę usługi -> na samym dole strony klikamy Zaloguj się do DirectAdmin (patrz ob. 2)

Utotkowsk	
Server	
Adres IP	
Konfiguracja serwerdw DNS drs1.thocarnols.org () drs2.thocarnols.org ()	
Status certyfikatu 😐 Wykryto prawidłowy certyfikat	
Data wystawienia certylikatu 09.09.2024	
Data wygasania certyfikatu 08.12.2024	
Wystawca certyfikatu R10	
Odwiedź stronę Zarządzaj domenami	

ob.2

Tworzenie prostych stron internetowych i ich aktualizacja... Hubert Cep PapayaWeb 3. Następnie szukamy oraz klikamy **Apps Installer** (patrz ob.3)

! Wsparcie i pomoc	×.
Softaculous Apps Installer	^
WordPress	
🔀 Joomla	
AbanteCart	
phpBB	
SMF	
WHMCS	
🛞 Open Real Estate	
oh 3	

 Wybieramy WordPress – przenosimy się do panelu instalacyjnego (patrz ob.4)

eite Builder	You can e	OU KNOW ?	able auto upgrade, backups.	etc of your existing in	stallation	
	Ø	WordPress Wersjo: 6.6.2.0 Data wydania:	***** 155, 6.45 (More versions) = 10-09-2024			
•	ins	toluj 👻	Fodglad	Funkcje	Zrzuty ekronu	Demo
moliciowe						
reklamą >						WordPress is bo
		a <u></u> • · · · ·				The core softwo
>	6 Anno				Conception 2 1 1 1 1 1	
>	C date the	Cashboard				Over 60 million
>	C da se son	Cashboard • net sales leased		Gald Suff		
s s lay s	C Anno	Cashboard In the spins Report		Call Self		to join the famil

Tworzenie prostych stron internetowych i ich aktualizacja... Hubert Cep PapayaWeb 5. Klikamy Instaluj oraz wypełniamy odpowiednio wszystkie pola (patrz ob. 5)

and of	Propor	1,78()	2000y Mercela	Derto		Coary	Oprae	subsuri
natolocji oprogram	ovonio							
								prines memorie
Wytelens LHL Prohabac	or the suprogram in some				Wylders' warry Provin wylenial w	pp. Millerg. of science and an operation of a linear science of the science of th	and and	
terped/	* isstoragi		*		6.6.2			
alatest ferteres @	and the second s							
the relation of http:	a (haitomapi							
The relation of http:	n Dantoma pi							
tou natatation (h. http:	a:Dastonapi							
tos mentalente. Prop	allantonapi			Konto adm	inistratora			
trus venantine (m. http: trus venantine (m. http: attowlenio withyny	albetonapi			forts adm	inistratora			
trus mentanine (dl. http: astanlario witryny eswe fisiegi lietid	a Destonage			Konta adm	inistratora			
Antonianio di Page	нуласталана о «Динотици			Konto admi Notec alytic present	inistratora ovriko			
Attornar possible Control of the second seco	n Disetore pi			Kanta admi	inistratora ovriko			
Antonionio di Antonio	араасына о			forts adm bener style porotek mate admin	inistratora ovriko istratora			
Antonierio witryny taxinatika itr. http: Attonierio witryny taxe bieg lield Parodrik itra Pres spis potostu Parodrik itra Pres	elpentorea e			Konto admi Notes alytic prostek mato admin	inistratura periko istratura			= =
anore pointe	ebeorge			Konto admi Notwe utylin prostnik Moore (19/4	inistratora ovriko istratora (6)			

ob. 5

- W polu Wybierz protokół wybieramy https:// lub https://www., w zależności od preferencji.
- b. Wybieramy domenę z dostępnych, a **katalog** najlepiej zostawmy jako puste pole. Wersję WordPress wybieramy **najnowszą** dostępną.
- c. Następnie wypełniamy **Ustawienia Witryny** w pierwszym polu wpisujemy tytuł strony, a w następnym slogan *nie martw się, będzie można to zmienić na późniejszym etapie*.
- d. W polach Konto Administratora podajemy swoją nazwę użytkownika, hasło oraz adres e-mail którymi będziemy się logować jako administratorzy do naszej strony WordPress.
- Zaawansowane opcje nadajemy nazwę naszej bazie danych na której umieszczone będą wszystkie dane z naszej strony internetowej, dane użytkowników, stron itp. Ważnym elementem jest także określenie kopii zapasowych, ich częstotliwość zapisu oraz rotacja (ile kopii może być jednocześnie w danym momencie). Pozostałe pola wypełniamy (patrz ob. 6)

Jazwo bozy donych wiliz wzwe bozy donych, stóra mo był szyte do instalizcii		Prefix tobeli	
wpi0		wpzo_	
Wyłącz powładomienia o aktualizacji Ø		Automatyczne uoktualnienie 🔕	
Automotyczna aktualizacja WordPress Pluginy 0		Nie oktualizuj automatycznie	
Automotyczno oktualizacjo WordPress Motywy 0		O Aktualizuj jedynie do Podrzędnych wersji	
		C Aktualizuj do nojnowszej dostępnej waruji (Głównej, jak i Podrzędnej)	
okolizacjo Bockupu ()		Automotyczne bockupy O	
Domyslina		Rot w miesięcu	٣
letacja beckupu 😗			
4	~		
	_		

ob. 6

6. Klikamy Instaluj oraz czekamy na zakończenie procesu, może on potrwać od kilku do kilkunastu minut. Po zakończonej instalacji, ukazuje nam się ostatni screen z gratulacjami i linkami do naszej strony (patrz ob.7) np. https://twojastrona.pl oraz do panelu administracyjnego WordPress np. https://twojastrona.pl/wp-admin

Date wy	dania : 10-09-2024					
Instaluj	Podgląd	funkcje	Zrzuty ekranu	Demo	Oceny	Opinio
ratulacje, opro	gramowanie zostało p	omyślnie zainstał	owane			
	a state					
iordPress zostol pornyši	ie zainstalowane w :					
fordPress został pomyśli dministracyjny adres UR	nie scinstalowane w :					
lordPress został pornyśl dministracyjny adres UB amy nodzieję, że proces	ie zcinstalowane w :					
fordPress został pornyśl dministracyjny adres Us amy nadzieję, se proce waga: Softaculous jest o	ie zcinstalowane w : 	namowonio i nie zapewnia v	veparcia dia posacrególnych pai	iełów Odwiedt witrynę sieci	web w celu uzyskonio wsporu	cial
iordPress został pomyśli dministracyjny adres Uś iomy nadzieje, se prace waga: Softaculous jest o adriatacunacjia	ie zainstalowane w : inistalocji był iotwy. utomatyczny instalatorem oprog	romowania i nie zapewnia v	reparcia dia poszczególnych pał	ietów. Odwiedź witrymę sieci	web w celu uzyskonia wspan	clar
tordřese zostal pomyši dministracyjny adres Uš lamy nadzieje, še procer waga: Softaculous jest o pdžiękowania, utoinstolotor Softaculou	ie zainstalowane w : instalacji był iotwy. wtomatyczny instalatowem oprog	namowania i nie zapewnia v	reparcia dia posactególnych pak	ietów. Odwiedt witrynę sieci	web w celu uzyskania wspan	clot
iordifress został pomyśl dministracyjny adres UK namy nadzieję. Je proce waga: Softaculous jest o adziękowania, utoinstolotor Softaculou	ie zainstalowane w : i instalacji był iotwy. uutomatyczny instalatorem oprog	• ramowonia i nie zapewnia v	reparcia dia posaceegóinych pak	ietów. Odwiedt witrynę sieci	web w celu uzyskania wspan	skot
lordřives zostal pomyší dministracyjny adres UK lamy nadzelje, Je proce waga: Softaculous jest o adzijekowania, utoinstolator Softaculou	rie zainstalowane w : i instalacji był iotwy. uutomatyczny instalatorem oprog	ramowonic i nie zapewnia v	ntparcia dia posactególnych pati	ietów Odwiedt witrymę sieci	web w celu uzyskania wspan	clot

ob. 7

Tworzenie prostych stron internetowych i ich aktualizacja... Hubert Cep PapayaWeb

- 7. Przechodzimy do adresu wskazującego **Panel Administracyjny WordPress** (https://twojastrona.pl/wp-admin) oraz logujemy się za pomocą ustawionych wcześniej danych logowania.
- 8. Konfiguracja na starcie powinno ukazać nam się okno z konfiguracją strony krok po kroku. Mamy dwie opcje albo iść zgodnie z kreatorem co będzie skutkowało zainstalowaniem sporej ilości wtyczek oraz motywu bądź wybranie drugiej opcji i przyjęcie WordPressa z zainstalowanym domyślnie motywem oraz pakietem wtyczek (patrz ob. 8). Jeśli zdecydowaliśmy się na pierwszą opcję, postępuj zgodnie z komunikatami wyświetlanymi na ekranie.

welcome to	the Onboarding process!
This process will he	Ip you choose a professional template for your website and install plugins that you might need to achieve your g
6-10-1-1 ×	
Get Started ->	No, I don't want to try an easy setup process ×

l to wszystko. Teraz, możesz bezpiecznie zalogować się do swojego WordPressa i zacząć projektować swoją wymarzoną stronę internetową.

Panel Administracyjny WordPress

Za każdym razem, po zalogowaniu się do WordPressa pod adresem **https:// twojastrona.pl/wp-admin,** pierwszym ekranem jaki ujrzymy jest tzw. kokpit czyli panel administracyjny *(patrz ob. 9).* Z tego miejsca możemy zarządzać wszystkimi zasobami naszej strony. Składa się on z elementów takich jak:

- 1. **Kokpit** główna strona Panelu Administracyjnego oraz aktualizacje (wtyczki, motywy, oprogramowanie WordPress).
- Wpisy podgląd, dodawanie oraz edycja postów na naszej stronie, docelowo wpisy wyświetlają się na stronie statycznej ustawionej w zakładce Ustawienia -> Czytanie, bądź na stronie głównej.
- 3. **Media** biblioteka plików, zdjęć oraz filmów wideo gotowych do użycia na stronie.
- 4. **Strony** podgląd, dodawanie oraz edycja stron na naszej stronie.
- 5. **Komentarze** zarządzanie komentarzami użytkowników: akceptowanie, odrzucanie, oznaczanie jako spam, lub ich usuwanie.
- 6. Wygląd
 - a. Motywy: Wybór i dostosowanie motywu strony.
 - b. Personalizacja: Dostosowanie wyglądu motywu w czasie rzeczywistym.
 - **c. Widgety**: Zarządzanie dodatkowymi elementami w sekcjach, takich jak sidebar czy stopka.
 - d. Menu: Tworzenie i edycja menu nawigacyjnego.
 - e. Edytor plików motywu: Możliwość edycji plików motywu (np. CSS, PHP) bezpośrednio z poziomu panelu.
- 7. Wtyczki
 - a. Zainstalowane wtyczki: Przegląd wszystkich aktywnych i nieaktywnych wtyczek.
 - **b.** Dodaj nową: Wyszukiwanie, instalowanie i aktywowanie nowych wtyczek.
 - c. Edytor plików wtyczek: Ręczna edycja plików zainstalowanych wtyczek.
- 8. Użytkownicy
 - a. Wszyscy użytkownicy: Lista użytkowników zarejestrowanych na stronie.

- **b.** Dodaj nowego: Dodawanie nowych użytkowników z określoną rolą (np. Administrator, Redaktor, Autor).
- **c. Profil**: Ustawienia osobiste użytkownika (np. zmiana hasła, zdjęcia profilowego).
- 9. Narzędzia
 - a. Dostępne narzędzia: Proste funkcje pomocnicze, jak np. importowanie treści.
 - **b.** Import: Wczytywanie treści z innych systemów (np. Blogger, Tumblr).
 - c. Eksport: Eksportowanie treści WordPressa jako plik XML.
- 10. Ustawienia
 - **a. Ogólne:** Konfiguracja podstawowych ustawień strony (np. tytuł, opis, strefa czasowa, favicon).
 - b. Pisanie: Opcje dotyczące edycji i publikowania treści.
 - **c. Czytanie:** Ustawienia dotyczące wyświetlania treści na stronie głównej (najnowsze wpisy, statyczna strona).
 - d. Dyskusja: Konfiguracja systemu komentarzy.
 - e. Media: Ustawienia dotyczące rozmiarów obrazów.
 - f. Bezpośrednie odnośniki: Dostosowanie struktury URL.

	Mahait						Opge elsene
Witzaj w WordPressie! Dowiedz zie wiercej na temptetwerzij 56.2 Image: Spersonalizij cale swojej witzyne z użyciem motywice opartych na blokach. Witzaj w WordPressie! Make rozbudowane trekci z użyciem blokach. Witzaj w WordPressie! Make rozbudowane trekci z użyciem blokach. Witzaj w WordPressie! Witzaj w WordPressie! Make rozbudowane trekci z użyciem blokach. Witzaj w WordPressie! Witzaj w WordPressie! <th>кокріт</th> <th></th> <th></th> <th></th> <th></th> <th></th> <th></th>	кокріт						
Witzig w WordPressie! Dowiedzi zie wiecel za komet mezej 5.6.2 Image: Spersonalizie cale swoje witzyne z użyciem motywiow opartych na blokach Morez rozbudowane treści z użyciem blokwi wiezoroś Worze rozbudowane treści z użyciem blokwi wiezoroś <							
Downiedzi zie wiecej za komatemerzeji 56.2. Image: Spersonalizej całę swoję witrynę z użyciem błoków i wzorców Wrone Stokke wiecej waktowi wzorców Wrone Stokke wiecej waktowi wzorców Base witrycy Object ziew interesti z użyciem woje witrych za także witrych za tak	3	Witai w Wor	Proceiol				
Extended and a set of the se		wittaj w won	ar ressie:				
Index rozbudowane treki z użyciem bicków i wzorców Spersonalizuj całą swoją witrynę z użyciem motywów opartych na bickach C Zmień wysląd i stył swojej witryny dzięki stylem Wrow bickto traze rozbudowane treki z użyciem witry witro i zowale i konje i bickto traze rozbudowane treki z użyciem Die Spersonalizuj całą swoją witrynę z użyciem C Zmień wysląd i stył swojej witryny dzięki stylem Wrow bickto traze rozbudowane treki z użyciem Die Spersonalizuj całą swoją witryne – o trządowa si dzie wysławie nie z powerz na new połyci stwoi witrow Die z woje witryne / dzieki style stylem <		Dowiedz sie wiecej na temat we	81.552				
Index rozbudowane treki z użyciem bicków i wzorców Spersonalizuj całą swoją witrynę z użyciem motywów opartych na bickach Image: Spersonalizuj całą swoją witrynę z użyciem motywów opartych na bickach Image: Spersonalizuj całą swoją witrynę z użyciem motywów opartych na bickach Image: Spersonalizuj całą swoją witrynę z użyciem motywów opartych na bickach Image: Spersonalizuj całą swoją witrynę z użyciem motywów opartych na bickach Image: Spersonalizuj całą swoją witrynę z użyciem motywów opartych na bickach Image: Spersonalizuj całą swoją witrynę z użyciem motywów opartych na bickach Image: Spersonalizuj całą swoją witrynę z użyciem motywów opartych na bickach Image: Spersonalizuj całą swoją witrynę z użyciem motywów opartych na bickach Image: Spersonalizuj całą swoją witrynę z użyciem motywów opartych na bickach Image: Spersonalizuj całą swoją witrynę z użyciem motywowe opartych na bickach Image: Spersonalizuj całą swoją witrynę z użyciem motywowe opartych na bickach Image: Spersonalizuj całą swoją witrynę z użyciem motywowe opartych na bickach Image: Spersonalizuj całą swoją witrynę z użyciem stych na bickach Image: Spersonalizuj całą swoją witrynę z użyciem stych na bickach Image: Spersonalizuj całą swoją witrynę z użyciem stych na bickach Image: Spersonalizuj całą swoją witrynę z użyciem stych na bickach Image: Spersonalizuj całą swoją witrynę z użyciem stych na bickach Image: Spersonalizuj całą swoją witrynę z użyciem stych na bickach Image: Spersonalizuj całą swoją witrynę z użyciem stych na bickach Image: Spersonalizuj całą swoją witrynę z użyciem stych na bickach Image: Spersonalizuj całą swoją witrynę z użyciem stych na bickach Image:							
Index rozbudowane treiki z użyciem bicków i wzorców Spersonalizuj całą swoją witrynę z użyciem motywów opartych na bickach Image woją witrynę dzięki stylene Image woją witrynęki stylene Image woją witrynęki stylene							
Stan whyny A M A Stan whyny A M A Werden back Statis take: Werden back Statis take: Werden back Statis take: Object whyny A M A Statis whyny A M A Werden back Statis take: Object whyny A M A Statis whyny A M A Werden back Statis whyny Object whyny A M A Statis whyny A M A Merce whyny Mark Werden back A M A Statis whyny A M A Statis whyny Mark		Twórz rozbudowane treid	z użyciem	Spersonalizuj cala swoi	a witryne z użyciem	Zmień wyglad i sty	d swojej witryny dzieki
Where to block to gradening nerves a kindly block. They if it is approximate is any brock of the state in a state i		bloków i wzproów		motywów opartych na	blokach	stylom	
Usein: store Disks: educe where parent Stan where Statistic where Links: three Stan where Statistic where Links: three Stan where Statistic where Links: three Others whete Statistic where Statistic where Others whete Statistic where Statistic where Others whete Statistic where Statistic where Webside A V 4 Statistic whete		Where blokde to prekonfiguroean pelo imprint) ket telet i style	układy bloków. Uryj kół o żupełnie nowe skłony	Zaprojektuj vozystko w teojej el skopis, wszystko za poznosą blok	trynie od nagłówka do be i ektróle.	Ulepsz swoją witrynę lub n Kosztywster — co powierze	adaj jej zupelnie nowy wyglądi na nową paletę kolorów lub krój
Stan whyny ^ V * Sytkil ukz ^ V * Sytkil ukz ^ V * Ban whyny ^ V * Sytkil ukz ^ V * Sytkil ukz ^ V * Obcore hudz norma control market norma (second norma) Sud Sud Sud Obcore hudz norma (second norma) Sud Sud Sud State whyny Sud Sud Sud State whyny Sud Sud Sud State whyny Sud subscript a control mark Sud Sud State whyny Sud subscript a control mark Sud Sud State whyny Subscript a control mark Sud Sud State whyny Subscript a control mark Sud Sud State whyny Subscript a control mark Subscript a control mark Subscript a control mark Watestor A V 4 Subscript a control mark Subscript a control mark		Utwise, strong		Otedra editor withow		ponat	
Stan withyny ^ V * Stylki tokz ^ V * Stan withyny ^ V * Stylki tokz ^ V * Weission Stylki tokz ^ V * Weission * * * * Weission ^ V *						And the second	
Ban whyny A V + Stylki dak A V + Ben whyny A V + A A A V + Ben whyny Ben whyny B A A V + Ben whyny Ben whyny B A A A Ben whyny Ben whyny B B B B Ben whyny B B B B B B B B B B B B B B B B B B B B B B							
Werkson A V Test advorse to the state of the state o	Stan witryny	~ Y +	Szytiki szkic	A Y 4			
Olices Isabi advessional		Sprandiarke stanu nitryty beldie okresowe underniare automatycznie	554				
Interview Disprimpting* Werkdon A. V. 4	Obecnie brak informacji	w celu zobranja informacji o witrynie. Mojna identini jedenskoj ninem stany	Test		Premud total activity		Promod Rubal activity
Warke A V 4		withow, alsy actuacy,c informacie o stanie withymy.	0 ciym mydliat?		- Anna mail souls		- and may make
Wilrick A V +							
	Wskräcke	A V 4	-				

ob. 9

Rola i zarządzanie użytkownikami

WordPress posiada bardzo przydatny system zarządzania użytkownikami. Nauczmy się nim posługiwać. Główne role użytkowników dzielimy na:

- Administrator: najwyższy poziom uprawnień, dostęp do wszystkich funkcji.
- **Redaktor:** wysoki poziom uprawnień, dostęp do funkcji związanych z edycją treści. Nie posiada dostępu do wtyczek i ustawień witryny.
- Autor: posiada możliwość tworzenia własnych wpisów oraz ich publikację.
- Współtwórca: posiada możliwość tworzenia własnych wpisów bez możliwości ich publikacji.
- Subskrybent: użytkownik z najniższymi uprawnieniami, głównie przeznaczony do zarządzania swoim profilem.

Rola	Tworzenie i publikacja treści	Zarządzanie treścią innych	Zarządzanie witryną
Administrator	Tak	Tak	Tak
Redaktor	Tak	Tak	Nie
Autor	Tylko własne	Nie	Nie
Współpracownik	Tylko własne (bez publikacji)	Nie	Nie
Subskrybent	Nie	Nie	Nie

Różnice między rolami:

Strony i wpisy

Zarówno strony, jak i wpisy mają wspólne cechy: możliwość nadania tytułu, dodania treści, umieszczania mediów oraz dodania obrazka wyróżniającego. Różnią się jednak pod względem organizacji, przeznaczenia oraz funkcjonalności.

Strony pełnią rolę głównych elementów witryny, a treści w nich zawarte mają bardziej "stały" charakter. Do takich stron należą m.in.: Strona główna, O nas, Kontakt, Aktualności, Polityka prywatności.

Różnią się od wpisów następującymi cechami:

- brakiem tagów oraz kategorii,
- brakiem chronologii,
- przeznaczeniem,
- możliwością doboru różnych szablonów dla pojedynczych stron,
- hierarchicznością: strony mogą być tworzone hierarchicznie np: https:// twojastrona.pl/o-nas/zespol.

Wpisy to treści dynamiczne, służą do pisania artykułów, wiadomości lub aktualizacji. Wyświetlane są na wyznaczonej w tym celu stronie statycznej (np. blog lub aktualności) bądź stronie głównej.

Cechują się:

- możliwością dodania tagu oraz przypisania kategorii,
- chronologicznością,
- brakiem hierarchiczności,
- domyślnie włączoną możliwością komentowania,
- dynamiką treści,
- jednym spójnym szablonem dla wszystkich wpisów.

Kiedy używać stron, a kiedy wpisów?

Zgodnie z przytoczonymi charakterystykami, stron użyjemy do stworzenia podstron takich jak Strona główna, O nas lub Kontakt, natomiast wpis wykorzystamy w kontekście nowego artykułu lub powiadomienia o aktualizacji.

Tworzenie stron i wpisów

W przypadku stron należy przejść do: **Panel administracyjny → Strony → Utwórz** stronę, a w przypadku wpisów: **Panel administracyjny → Wpisy → Utwórz wpis**.

Powinien ukazać się podstawowy kreator strony (patrz ob. 10). Jest to kreator zwany Gutenbergiem, który stanowi natywny edytor stron WordPressa.

Wyróżniamy w nim 3 główne sekcje:

- Strefa górna, od lewej:
 - Ikona WordPress powrót do głównego panelu.
 - Ikona "+" lista bloków funkcyjnych do wykorzystania.
 - Ikona ołówka zmiana funkcjonalności kursora (edycja/wybór elementów).
 - Cofnij/Dalej.
 - Ikona trzech poziomych linii lista użytych bloków funkcyjnych.
 - Przycisk akcji zapisywanie szkiców, publikowanie i podgląd responsywności.
- Strefa centralna:
 - "Dodaj tytuł" miejsce na tytuł strony,
 - "Wciśnij aby wybrać blok" miejsce na blok funkcyjny. Domyślnie jest to akapit.
- Prawy panel boczny jest to miejsce głównych ustawień strony oraz pojedynczego bloku funkcyjnego. W części bloku znajdziemy ustawienia takie jak np.: zmiana wielkości czcionki, zmiana koloru tła itp., w zakładce "Strona" znajdziemy ustawienia takie jak:
 - Status: status publikacji,
 - Opublikuj: możliwość zaplanowania publikacji,
 - Odnośnik: podgląd i edycja odnośnika,
 - Autor,
 - Szablon,
 - Dyskusja: komentarze,

- Element nadrzędny: możliwość wyboru strony nadrzędnej, wyższej w hierarchii,
- Kolejność: możliwość uporządkowania stron w zbiorczym widoku.

	222	the set
Dodai tutuk		E server
Douaj tytur		Littler diraceli eyrtariago)
Wolnij / alty-wybrać blok		Ottalitis saliyitesare sakarda terte
		Sec. Sec.
		Qualified Autorises
		Converse a
		Table Base
		Deficie Sentreple
		Denset but
		1.12

Gdy już zapoznaliśmy się z Gutenbergiem, możemy przejść do naszej kreacji. Uzupełniamy tytuł, a następnie wybieramy blok funkcyjny, który chcemy użyć *(patrz ob. 11)*.

oradnik			
iśnij / aby wybrać blok	Ŧ		
	Szukaj		Q
	Я	[/]	
	Akapit	Shortcode	NagKiwek
	E	8	=
	Obracek	Galeria	Usta
	Pravy	jądaj wcycik	n.

Podczas pracy nad stroną/wpisem możemy ją zapisać jako **szkic** i podejrzeć zmiany w podglądzie i jeśli efekt jest zadowalający to ją opublikować. Bądź ustawić datę planowanej publikacji, gdy planowana data nastąpi WordPress automatycznie opublikuje naszą stronę lub wpis.

Szablon strony

Wygląd naszej strony, może różnić się od tego co widzimy w page builderze Gutenberg, a wszystko to dlatego, że wygląd zewnętrzny strony zdeterminowany jest przez szablon oraz motyw. Każdy motyw posiada co najmniej jeden szablon domyślny i zazwyczaj składa się on z trzech elementów: obrazka wyróżniającego, tytułu oraz treści. Niektóre motywy gwarantują różne rodzaje szablonów w zależności od przeznaczenia np.: szablon strony głównej, szablon strony kontakt, szablon bloga itp.

Rola kategorii i tagów we wpisach

Wpisy posiadają dwa dodatkowe pola w prawym panelu: **Kategorie** i **Tagi**. Kategorie służą do grupowania treści w poszczególne działy lub motywy przewodnie. Każda kategoria ma swoją stronę archiwum, na której znajdują się wszystkie wpisy przypisane do danej kategorii. Można je również wykorzystać do stworzenia widgetu filtrującego wpisy według tej taksonomii. Kategorie mogą być organizowane hierarchicznie. Na przykład kategoria nadrzędna "Aktualności" może zawierać podkategorie "Technologia" i "Biznes". Taka struktura pomaga lepiej organizować treści i ułatwia nawigację.

Tagi można dodawać dowolnie, zatwierdzając je klawiszem Enter. Nie ma ograniczenia co do liczby tagów przypisanych do jednego wpisu. Tagi nie posiadają własnych stron archiwalnych, jednak można je wykorzystać do filtrowania danych, przypisywania podobnych wpisów itp.

Edycja, usuwanie stron i wpisów

Powiedzieliśmy już, jak opublikować zarówno stronę, jak i wpis. Teraz przyszła kolej na edycję oraz usuwanie. Przechodzimy do: **Panel administracyjny** → **Wpisy** lub **Strony**, a następnie najedźmy kursorem myszy na dany element. Wyświetli się lista dostępnych funkcji: **Edytuj**, **Szybka edycja**, **Usuń**, **Zobacz**.

- Edytuj przechodzimy do kreatora stron z możliwością edycji treści,
- Szybka edycja wyświetla się panel szybkiej edycji Wpisu/Strony
- **Usuń** przenosimy dany Wpis/Stronę do kosza i dopiero w koszu możemy usunąć dany element permanentnie,
- **Zobacz** przechodzimy do rzeczywistego podglądu strony pod wskazany adres.

Zarządzanie komentarzami

Komentarze są domyślnie włączone dla wpisów, ale można je wyłączyć dla wybranych treści:

- ◆ Dla pojedynczych wpisów w **Prawym panelu bocznym → Dyskusja**.
- ◆ Globalnie w Ustawienia → Dyskusja.

Komentarzami można zarządzać w **Panel Administracyjny → Komentarze**, gdzie można je moderować, akceptować lub usuwać.

Podgląd responsywności

WordPress umożliwia podgląd, jak strona będzie wyglądała na różnych urządzeniach (komputery, tablety, smartfony). Można to sprawdzić w Gutenbergu za pomocą opcji **Podgląd responsywności**, co pozwala na dostosowanie układu do każdego urządzenia.

Zarządzanie wersjami treści

Podczas edycji WordPress automatycznie zapisuje kolejne wersje robocze. W przypadku potrzeby przywrócenia starszej wersji można to zrobić za pomocą zakładki **Rewizje lub Wersje**. Do, której dostać się możemy z pozycji edycji strony/ wpisu na panelu prawym *(patrz ob. 12)*.

ob. 12

Wygląd – instalacja motywu

Motyw w WordPress to zestaw plików odpowiedzialnych za wygląd i strukturę Twojej strony. Odpowiedni wybór motywu jest kluczowy, ponieważ wpływa nie tylko na estetykę, ale także na funkcjonalność i wydajność witryny.

1. Instalacja motywu z repozytorium WordPress

WordPress oferuje dostęp do setek darmowych motywów, które można zainstalować bezpośrednio z jego repozytorium.

- ◆ Przejdź do Panel Administracyjny → Wygląd → Motywy.
- Kliknij przycisk **Dodaj nowy motyw**.
- W nowym oknie zobaczysz listę polecanych, najnowszych oraz najpopularniejszych motywów. Możesz także skorzystać z wyszukiwarki, aby znaleźć konkretny motyw (patrz ob. 13)
- Po znalezieniu interesującego motywu kliknij Zainstaluj, a następnie Włącz, aby zastosować go na swojej stronie.

ob. 13

Tworzenie prostych stron internetowych i ich aktualizacja... Hubert Cep PapayaWeb

2. Instalacja motywu z pliku .zip

Jeżeli masz motyw pobrany z zewnętrznego źródła (np. kupiony na platformie <u>ThemeForest</u>), musisz go zainstalować ręcznie.

- ◆ Przejdź do Panel Administracyjny → Wygląd → Motywy i kliknij Dodaj nowy.
- Kliknij **Wyślij motyw na serwer**.
- Wybierz plik .zip z motywem i kliknij **Zainstaluj teraz**.
- Po instalacji kliknij **Włącz**, aby aktywować motyw.

3. Czym kierować się przy wyborze motywu?

- a. Funkcjonalność i przeznaczenie strony
 - Zastanów się, jaki jest cel Twojej witryny. Dla bloga wybierz motyw skoncentrowany na treściach, dla sklepu internetowego poszukaj motywów kompatybilnych z WooCommerce.
- b. Responsywność
 - Upewnij się, że motyw jest responsywny, czyli dostosowuje się do różnych urządzeń, takich jak komputery, tablety i smartfony.
- c. Szybkość ładowania
 - Wydajność motywu ma kluczowe znaczenie dla użytkowników i SEO.
 Sprawdź opinie i testy szybkości ładowania (np. w narzędziu GTmetrix lub Google PageSpeed Insights).
- d. Wsparcie techniczne i dokumentacja
 - Wybierz motyw, który oferuje wsparcie techniczne oraz dokumentację, co ułatwi rozwiązywanie ewentualnych problemów.
- e. Opinie i oceny
 - Przed instalacją sprawdź opinie innych użytkowników, ilość aktywnych instalacji oraz oceny w repozytorium WordPress.

- f. Zgodność z wtyczkami
 - Upewnij się, że motyw jest kompatybilny z kluczowymi wtyczkami, których planujesz używać (np. Yoast SEO, Contact Form 7, WooCommerce).

g. Możliwość personalizacji

 Jeśli chcesz mieć większą kontrolę nad wyglądem, wybierz motyw z dużą liczbą opcji personalizacji lub kompatybilny z page builderami, np. Elementor.

Menu nawigacyjne

Menu nawigacyjne to jeden z kluczowych elementów każdej strony internetowej, ułatwiający użytkownikom poruszanie się po witrynie. W WordPress tworzenie i zarządzanie menu jest proste i intuicyjne.

Kroki tworzenia menu nawigacyjnego

1. Przejdź do panelu zarządzania menu.

• Panel Administracyjny \rightarrow Wygląd \rightarrow Menu

2. Utwórz nowe menu

- Kliknij Utwórz nowe menu.
- Nadaj nazwę swojemu menu (np. "Główne Menu") i kliknij **Utwórz menu**.

3. Dodaj elementy do menu

Po utworzeniu menu możesz dodawać do niego następujące elementy:

- Strony możesz dodać zarówno strony statyczne (np. O nas, Kontakt), jak i inne podstrony.
- Wpisy pojedyncze artykuły.
- Kategorie idealne dla blogów, umożliwiają wyświetlanie listy wpisów z danej kategorii.

- Niestandardowe odnośniki pozwalają dodać dowolny link, np. do zewnętrznej strony.
- Tagi umożliwiają wyświetlanie wpisów oznaczonych danym tagiem.
- 1. Wybierz element z listy po lewej stronie (Strony, Kategorie, etc.).
- 2. Zaznacz wybrane elementy i kliknij **Dodaj do menu**.
- 3. Dodane elementy pojawią się w sekcji po prawej stronie.

4. Ustal hierarchię menu

Elementy w menu można łatwo organizować:

- Aby zmienić kolejność, przeciągnij element w wybrane miejsce.
- Aby utworzyć podmenu (menu rozwijane), przeciągnij element nieco w prawo pod innym elementem.

5. Przypisz menu do lokalizacji

Różne motywy oferują różne lokalizacje menu, np.:

- Główne menu (zazwyczaj w nagłówku)
- Menu w stopce
- Menu w sidebarze
 - 1. W sekcji **Ustawienia menu** wybierz lokalizację, w której chcesz umieścić swoje menu.
 - 2. Kliknij Zapisz menu, aby zastosować zmiany.

Edycja i zarządzanie menu

Edycja elementów menu

 Aby edytować nazwę elementu menu (np. zamiast "Strona główna" chcesz wyświetlać "Start"), kliknij na strzałkę obok nazwy elementu w menu, wprowadź zmiany i zapisz.

Usuwanie elementów menu

• Aby usunąć element, kliknij strzałkę obok jego nazwy i wybierz **Usuń**.

Tworzenie wielu menu

Możesz utworzyć więcej niż jedno menu, np.:

- Główne menu w nagłówku
- Dodatkowe menu w stopce

Najczęstsze problemy i ich rozwiązania

1. Menu nie pojawia się na stronie

• Upewnij się, że przypisałeś menu do odpowiedniej lokalizacji w motywie.

2. Brak opcji dodania niestandardowego odnośnika

 Sprawdź, czy opcja Niestandardowe odnośniki jest włączona w sekcji Opcje ekranu (w prawym górnym rogu panelu zarządzania menu).

3. Podmenu nie działa poprawnie

 Upewnij się, że Twój motyw obsługuje podmenu i że elementy są poprawnie ustawione w hierarchii.

Wtyczki – instalacja, bezpieczeństwo

Wtyczki to dodatki, które kompleksowo rozszerzają możliwości naszej strony. Można je znaleźć w repozytorium wtyczek, przechodząc do **Panel Administracyjny** → **Wtyczki**. Aby zainstalować wtyczkę, wystarczy wejść w **Panel Administracyjny** → **Wtyczki** → **Dodaj wtyczkę**, a następnie kliknąć **Zainstaluj** przy odpowiednim "kafelku". Po instalacji należy wtyczkę aktywować klikając **Włącz**.

Istnieje również możliwość instalacji wtyczek z zewnętrznych źródeł. W takim przypadku należy pobrać plik wtyczki na komputer, a następnie wgrać go na WordPress za pomocą opcji **Wyślij wtyczkę na serwer**. **Nie zaleca się instalacji wtyczek z niesprawdzonych źródeł**, ponieważ mogą zawierać złośliwe oprogramowanie, które może zainfekować całą witrynę. Oprócz ryzyka wynikającego z korzystania z niezweryfikowanych źródeł, istnieje kilka innych zagrożeń, które można zminimalizować lub całkowicie uniknąć stosując się do następujących zaleceń:

1. Przed instalacją weryfikuj wtyczki

Ze względu na dużą liczbę wtyczek i ich różne pochodzenie mogą one stanowić zagrożenie dla strony, a także danych użytkowników. Dlatego kluczowym krokiem podczas instalacji wtyczki jest jej dokładna weryfikacja. Przydatne informacje można znaleźć na "kafelku" danej wtyczki *(patrz: ob. 14)*.

	Yoast SEC)	Zainstaluj
Y	Ulepsz swoje treść i miej w WordPress uz SEO. Autor: Team	WordPress SEO: Pisz lepszą v pełni optymalną stronę żywając wtyczki do Yoast Yoast	Więcej szczegółów
****	27 737)	Ostatnia akt	tualizacja: 6 dni temu
Ponad 10 milionów Instalacii	aktywnych	✓ Zgodny z uzywar	ną wersją WordPressa

ob. 14

Najważniejsze z nich to:

- ogólna ocena (gwiazdki),
- ilość opinii (informacja w nawiasie przy gwiazdkach),
- ilość aktywnych instalacji,
- ostatnia aktualizacja oraz zgodność z używaną przez nas wersją WordPressa.

Na przykład wtyczka przedstawiona na **obrazku 14** została polecona przez 27 737 użytkowników. Taka liczba pozytywnych opinii jest dobrym wskaźnikiem jej bezpieczeństwa.

ob. 15

Z kolei w przypadku wtyczki z **obrazka 15** brak opinii i długi czas od ostatniej aktualizacji mogą budzić niepokój. Nawet jeśli wtyczka wydaje się być niepozorna (np. rozszerzenie poprawiające wygląd tabeli z cenami), jej instalacja może spowodować krytyczne błędy na stronie, co może skutkować całkowitym zatrzymaniem działania witryny *(patrz: ob. 16).* Często w takich przypadkach jedynym ratunkiem jest pomoc specjalisty.

W witrynie wystąpił błąd krytyczny. Dowiedz się więcej o rozwiązywaniu problemów z WordPressem.

ob. 16

2. Zminimalizuj ilość zainstalowanych wtyczek

Pamiętaj, aby instalować tylko niezbędne wtyczki. **Im większa ich ilość tym większe ryzyko**. Każda zainstalowana wtyczka może stać się celem ataku hackerskiego. Jeśli nie korzystamy z funkcjonalności danej wtyczki, a jest zainstalowana to najlepszym wyjściem jest jej **usunięcie, a nie dezaktywacja.** Przy dezaktywacji wtyczki jej kod dalej istnieje w plikach naszej strony i nie minimalizuje to ryzyka ataku.

3. Nie instaluj wtyczek o podobnych funkcjonalnościach

Wtyczki WordPressa mogą się wzajemnie wykluczać lub powodować konflikty, co może prowadzić do różnych problemów na stronie. Jeśli zainstalujesz dwie wtyczki oferujące podobne funkcje (np. dwie wtyczki do SEO lub optymalizacji obrazów), mogą one próbować modyfikować te same zasoby lub ustawienia, co często prowadzi do błędów.

4. Regularnie sprawdzaj oraz wykonuj aktualizacje

Twórcy często wprowadzają łatki do zabezpieczeń, a także poprawiają kompatybilność kodu wtyczki do kodu wersji WordPressa. Zaniedbanie aktualizacji może prowadzić do podatności na atak ze strony hakerów.

5. Zabezpiecz dostęp do panelu administracyjnego

Podstawową zasadą zachowania bezpieczeństwa w internecie — niezależnie od tego, czy chodzi o konto bankowe, konto na mediach społecznościowych, konto do gry online w przeglądarce, czy konto na naszej witrynie WordPress — jest tworzenie **silnego hasła**. Zabezpieczy nas to przed niektórymi metodami ataków na naszą witrynę. Dobrą praktyką jest również stosowanie **uwierzytelniania dwuskładnikowego (2FA).**

Ograniczenie dostępu do wtyczek: Niektóre wtyczki oferują funkcje zarządzania dostępem użytkowników, co pomaga ograniczyć ryzyko błędów wynikających z nieuprawnionych działań.

6. Regularnie twórz kopie zapasowe

Tworzenie kopii zapasowych (backup) jest niezbędną czynnością przy administracji stroną internetową. W przypadku sprawdzonego hostingu jest to zapewnione w pakiecie, a użytkownik może ustawić częstotliwość tworzenia kopii w ustawieniach usługi lub skorzystać z wtyczek, takich jak **UpdraftPlus** lub **BackWPup**. Przy instalacji kolejnych wtyczek warto mieć kopię zapasową pod ręką. W przypadku wystąpienia błędu krytycznego, czasami przywrócenie strony z kopii zapasowej okazuje się jedynym wyjściem.

7. Regularnie rób audyt bezpieczeństwa

Istnieją rozwiązania, które pozwalają monitorować stan naszej witryny. Jednym z nich jest wbudowane narzędzie WordPressa. Aby to sprawdzić, musimy przejść **Panel Administracyjny → Narzędzia → Stan witryny** (*patrz ob. 17*)

O Dobre		
Status Informacja		
Stan witryny		
Stan witryny pokazuje informacje na temat konfiguracji WordPressa i innych elementów, które wym	agają twojej uwagi.	
2 Talecone uzoraunienia		
Zalecane usprawnienia są uważane za korzystne dla twojej witrymy, chodiaż nie są tak ważne by trak obejmować ulepszenia takich kwestii jak: wydajność, doświadczenie udytkownika itp.	tować je jako krytyczny problem.	wogą
Zalecane usprawnienia są uważane za korzystne dla twojej witrymy, chodiaż nie są tak ważne by trak obejmować ulepszenia takich kwestii jak: wydajność, doświadczenie udytkownika itp. Zalecamy usunięcie nieużywanych motywów	tować je jako krytyczny problem. Bezpieczeństwo	~
Zalecane usprawnienia są uważane za korzystne dla twojej witrymy, chodiaż nie są tak ważne by trak obejmować ulepszenia takich kwestii jak: wydajność, doświadczenie udytkownika itp. Zalecamy usunięcie nieużywanych motywów Pamięć podręczna strony nie została wykryta, ale czas odpowiedzi serwera jest OK	tować je jako krytyczny problem. Bezpieczeństwo Wydajność	~ ~
Zalecane usprawnienia są uważane za korzystne dla twojej witrymy, chodaż nie są tak ważne by trak obejmować ulepszenia takich kwestii jak: wydajność, doświadczenie udytkownika itp. Zalecamy usunięcie nieużywanych motywów Pamięć podręczna strony nie została wykryta, ale czas odpowiedzi serwera jest OK Testy zaliczone 27 elementów bez problemów	tować je jako krytyczny problem. Bezpieczeństwo Wydajność	× .

ob. 17

Innym, bardziej kompleksowym sposobem jest instalacja wtyczki, np.: **Wordfence**, pozwoli ona nie tylko monitorować stan naszej witryny, ale także usunąć zagrożenie.

Pozycjonowanie SEO – dobre praktyki

Podczas edytowania, tworzenia treści i kreowania stron bardzo ważnym zagadnieniem jest pozycjonowanie SEO (Search Engine Optimization). Jest to proces optymalizacji stron pod wyszukiwarki, takie jak Google. Dzięki tej wiedzy możesz zwiększyć widoczność swojej witryny w wyszukiwarkach, a tym samym zdobyć nowych odwiedzających. WordPress, jako jeden z najpopularniejszych systemów CMS, oferuje wiele narzędzi i funkcji wspierających pozycjonowanie SEO.

1. Struktura witryny i optymalizacja techniczna

a. Bezpośrednie odnośniki (Permalinki)

Prawidłowa struktura URL to kluczowy element SEO. W WordPressie możesz skonfigurować tzw. **bezpośrednie odnośniki:**

- ◆ Przejdź do **Ustawienia** → **Bezpośrednie odnośniki**.
- Wybierz strukturę przyjazną SEO, np. Nazwa wpisu (https://twojastrona.pl/ nazwa-wpisu).
 - Unikaj domyślnej struktury z identyfikatorami (?p=123), ponieważ nie jest przyjazna dla użytkowników i wyszukiwarek.

b. Szybkość ładowania strony

Wydajność strony ma bezpośredni wpływ na pozycjonowanie:

- Używaj wtyczek do cache (np. WP Super Cache, W3 Total Cache) w celu przyspieszenia ładowania.
- Optymalizuj obrazy przed przesłaniem na stronę za pomocą narzędzi takich jak Smush czy ShortPixel.
- Korzystaj z sieci CDN (Content Delivery Network), aby przyspieszyć dostarczanie treści.

c. Responsywność strony

Google priorytetyzuje strony zoptymalizowane pod kątem urządzeń mobilnych. Upewnij się, że motyw WordPress jest responsywny i poprawnie działa na różnych ekranach.

2. Optymalizacja treści

a. Tytuły i nagłówki

Każdy wpis i strona powinny mieć dobrze skonstruowany tytuł:

- Tytuł strony (meta title) powinien być zwięzły, unikalny i zawierać słowa kluczowe.
- W treści używaj nagłówków H1 (tylko jeden na stronę) oraz H2, H3 do strukturyzacji treści.

b. Słowa kluczowe

- Znajdź odpowiednie słowa kluczowe, które odpowiadają zapytaniom użytkowników. Możesz używać narzędzi takich jak Google Keyword Planner czy Ahrefs.
- Umieść kluczowe frazy w tytułach, nagłówkach, treści oraz meta opisach, ale unikaj nadmiernego ich używania (tzw. keyword stuffing).

c. Meta opisy

 Każda strona i wpis powinny mieć unikalny meta description (opis widoczny w wynikach wyszukiwania), który zachęci użytkowników do kliknięcia. Powinien on zawierać kluczowe frazy i mieć około 150–160 znaków.

d. Linkowanie wewnętrzne i zewnętrzne

- **Linki wewnętrzne** pomagają użytkownikom i wyszukiwarkom w nawigacji po stronie. Powiąż wpisy i strony za pomocą odnośników.
- Linki zewnętrzne (do wiarygodnych źródeł) zwiększają wartość merytoryczną treści, ale używaj ich z umiarem.

3. Obrazy i multimedia

a. Optymalizacja obrazów

 Dodaj tekst alternatywny (alt text) do każdego obrazu. Alt text opisuje obraz i pomaga wyszukiwarkom zrozumieć jego treść. Używaj odpowiednich nazw plików (np. przykladowe-zdjecie.jpg zamiast IMG1234.jpg).

b. Format obrazów

 Korzystaj z nowoczesnych formatów obrazów, takich jak WEBP, które są bardziej wydajne.

4. Wtyczki SEO dla WordPress

WordPress oferuje wiele wtyczek, które wspierają optymalizację SEO. Najpopularniejsze z nich to:

Yoast SEO

Automatycznie generuje mapy witryn, optymalizuje meta tagi, a także ocenia jakość treści i użycie słów kluczowych.

Rank Math

Alternatywa dla Yoast SEO z dodatkowymi funkcjami, jak np. analiza SEO w czasie rzeczywistym.

• All in One SEO Pack

Ułatwia zarządzanie meta tagami, mapami witryn i integrację z Google Analytics

5. Mapy witryn XML

Mapy witryn pomagają wyszukiwarkom indeksować Twoje treści:

- Większość wtyczek SEO (np. Yoast SEO, Rank Math) automatycznie generuje mapy witryn XML.
- Możesz je również dodać ręcznie w Google Search Console.

6. Google Search Console i Google Analytics

- Google Search Console: Narzędzie pozwalające monitorować widoczność Twojej witryny w wynikach wyszukiwania. Umożliwia zgłaszanie map witryn, sprawdzanie błędów indeksowania oraz analizę wydajności.
- Google Analytics: Służy do analizy ruchu na stronie. Możesz monitorować, skąd pochodzą odwiedzający, które strony są najczęściej odwiedzane, oraz jakie treści przynoszą najlepsze wyniki.

7. Unikanie duplikatów treści

Wyszukiwarki penalizują duplikaty treści. Unikaj kopiowania zawartości stron lub wpisów. W przypadku paginacji lub podobnych treści możesz używać **znaczników kanonicznych** (automatycznie obsługiwanych przez wtyczki SEO), aby wskazać główną wersję strony.

Aktualizacje

Wspominałem wcześniej o zasadzie częstych aktualizacji wtyczek. Teraz wyjaśnię, jak wygląda sama czynność aktualizacji. Przechodzimy do **Panelu administracyjnego** → **Kokpit** → **Aktualizacje**. Znajdziemy tam listę wszystkich nieaktualnych elementów, takich jak wersja WordPressa, wtyczki oraz motywy. **Pamiętajmy, aby przed każdą aktualizacją wykonać kopię zapasową.**

1. Aktualizacja WordPressa

- Jeśli jest dostępna nowa wersja WordPressa, kliknij Zainstaluj teraz.
- Poczekaj, aż aktualizacja się zakończy. WordPress automatycznie uruchomi się ponownie w zaktualizowanej wersji.
- Podczas aktualizacji strona może wyświetlać komunikat: "Witryna jest tymczasowo niedostępna z powodu zaplanowanych prac konserwacyjnych. Zapraszamy ponownie za minutę" zamiast treści strony.

2. Aktualizacja Wtyczek

- W sekcji "Wtyczki" zobaczysz listę wtyczek, które wymagają aktualizacji.
- Zaznacz wtyczki, które chcesz zaktualizować, i kliknij Aktualizuj wtyczki.
- Po zakończeniu procesu sprawdź, czy wszystko działa poprawnie.

Wskazówka:

 W przypadku kluczowych wtyczek, takich jak te odpowiedzialne za SEO lub bezpieczeństwo, warto poczytać notatki o wydaniu (changelog) przed aktualizacją.

3. Aktualizacja Motywów

- W sekcji "Wtyczki" zobaczysz listę wtyczek, które wymagają aktualizacji.
- Zaznacz wtyczki, które chcesz zaktualizować, i kliknij **Aktualizuj wtyczki**.
- Po zakończeniu procesu sprawdź, czy wszystko działa poprawnie.

Wskazówka:

 W przypadku kluczowych wtyczek, takich jak te odpowiedzialne za SEO lub bezpieczeństwo, warto poczytać notatki o wydaniu (changelog) przed aktualizacją.

4. Sprawdzenie witryny po aktualizacji

Jest to równie ważny krok jak tworzenie kopii zapasowych. Sprawdzamy dokładnie, czy nic się nie "wysypało", czy wszystkie kluczowe funkcje działają, oraz "przechodzimy" po wszystkich stronach.

Przydatne wtyczki – niezbędnik web developera

Jest to lista polecanych przeze mnie wtyczek do WordPressa, z których sam korzystam lub korzystałem i które wywarły na mnie pozytywne wrażenie. Do każdego działu przytaczam dwie wtyczki, jednak zgodnie z zasadą opisaną w rozdziale o wtyczkach – instalujemy tylko jedną wtyczkę z określoną funkcjonalnością.

Podane wtyczki sugeruję głównie osobom już obytym z kokpitem WordPressa.

Shortcode

Przed właściwą listą chciałbym wyjaśnić, czym jest shortcode w WordPressie, ponieważ aby w pełni skorzystać z niektórych tu przytoczonych wtyczek, musimy wywołać funkcję. Shortcode to, jak sama nazwa wskazuje, "skrócony kod" – inaczej skrócona nazwa funkcji, która wywołuje pewną akcję. Zazwyczaj shortcode jest widoczny w panelu administracyjnym wtyczki, np. podczas tworzenia nowego formularza kontaktowego *(patrz ob. 18)*.

[contact_form_]	/ id="b2bb750" +i+1e="	Formularz 1"1	
	<u>10-020075</u> 9 (1112-1		

ob. 18

Zgodnie z instrukcją kopiujemy kod i wklejamy go w treść strony lub wpisu albo korzystamy z bloku funkcyjnego, wybierając ikonę "+" w edytorze – **Shortcode** *(patrz ob. 19)*.

[/] Shortcode	
[contact-form-7 id="b2bb759" title="formularz 1"]	

1. Wtyczki do SEO

a. Yoast SEO

Prawdopodobnie najpopularniejsza wtyczka do SEO. Istnieje zarówno w wersji darmowej, jak i płatnej. Osobiście korzystałem jedynie z darmowej wersji. Jest to kompleksowe narzędzie wspomagające twórcę w zachowaniu dobrych praktyk pozycjonowania.

b. Rank Math

Według mojego osobistego rankingu wtyczek do SEO to numer jeden. Podobnie jak z Yoast SEO, korzystam głównie z wersji darmowej i uważam, że wersja płatna nie jest konieczna. Rank Math kompleksowo wspiera witrynę, a ponadto automatycznie integruje się z narzędziami od Google oraz innymi narzędziami analitycznymi.

Ogólne zalety sugerowanych wtyczek do pozycjonowania SEO:

- ocena poprawności stosowania dobrych praktyk SEO,
- automatyczne tworzenie i dodanie niezbędnych meta tagów,
- automatyczne tworzenie mapy witryny w XML,
- analiza słów kluczowych,
- przyjazny interfejs w języku polskim,
- ułatwienie integracji z narzędziami analitycznymi np.: Google.

2. Wtyczki do formularzy

a. Contact Form 7

Jest to jedna z "najlżejszych" wtyczek do budowania prostych formularzy. Umożliwia tworzenie niemal każdego typu formularza, chociaż w dużej mierze opiera się na kodzie HTML, co kwalifikuje ją jako wtyczkę dla zaawansowanych administratorów.

ZALETY WTYCZKI:

- nieskomplikowany interfejs w pełni po polsku,
- cena (darmowa),
- różnorodność typów formularzy,

b. Gravity Form

Gravity Forms to zaawansowana wtyczka do tworzenia różnorodnych formularzy w WordPress. Umożliwia budowanie nie tylko prostych formularzy kontaktowych, ale także bardziej złożonych, takich jak ankiety, quizy czy formularze płatności. Wtyczka oferuje:

- Przyjazny interfejs drag-and-drop do budowy formularzy.
- Integrację z narzędziami zewnętrznymi, np. PayPal, MailChimp czy Google Sheets.
- Zaawansowaną logikę warunkową, umożliwiającą dynamiczne zmiany formularza w zależności od odpowiedzi użytkownika.
- Obsługę wielu języków, w tym polskiego (przy odpowiedniej konfiguracji).
 Dostępna jest w wersji płatnej, ale jej funkcjonalność rekompensuje koszt.

3. Page Builder'y

a. Gutenberg

To domyślny edytor blokowy w WordPress. Pozwala tworzyć strony i wpisy za pomocą bloków, które można dodawać, usuwać, zmieniać ich kolejność i personalizować.

- Lekki i szybki, ponieważ jest częścią WordPressa.
- Nie wymaga dodatkowych wtyczek.
- Dobre wsparcie dla SEO dzięki natywnej integracji z WordPress.
- Umożliwia korzystanie z bloków treści, takich jak teksty, obrazy, wideo, przyciski i więcej.
- Darmowy i w pełni przetłumaczony na język polski.

b. Elementor

to jeden z najpopularniejszych page builderów z intuicyjnym interfejsem **drag-anddrop.** Umożliwia projektowanie stron bez konieczności znajomości kodu.

- Ogromna biblioteka gotowych szablonów i widgetów.
- Możliwość personalizacji każdego elementu strony.
- Wersja darmowa i płatna. Darmowa oferuje wystarczająco dużo funkcji dla większości użytkowników.
- Dostępny w języku polskim, co ułatwia obsługę.
- Integracja z wtyczkami SEO i formularzami.

4. Wtyczki do cache

a. LiteSpeed Cache

LiteSpeed Cache to potężne narzędzie do optymalizacji wydajności stron opartych na WordPress.

- Obsługa cache na poziomie serwera, co zapewnia szybsze wczytywanie stron.
- Funkcje optymalizacji obrazów, minifikacji CSS/JS i wiele więcej.
- Integracja z CDN (Content Delivery Network).
- Darmowa i kompatybilna z polskimi wersjami WordPress.

b. WP Super Cache

WP Super Cache to prosta wtyczka do cache, polecana dla użytkowników poszukujących podstawowej optymalizacji wydajności.

- Tworzy statyczne pliki HTML z dynamicznych stron WordPress.
- Dostosowanie poziomu cache od prostego po zaawansowany.
- Łatwa konfiguracja i wsparcie dla języka polskiego.
- Całkowicie darmowa.

5. Wtyczki bezpieczeństwa

a. Wordfence Security

Wordfence to jedna z najpopularniejszych wtyczek do ochrony WordPress.

- Zapora sieciowa (Firewall) i skaner złośliwego oprogramowania.
- Ochrona przed atakami brute-force i nieautoryzowanym logowaniem.
- Raporty na temat podejrzanej aktywności.
- Dostępna wersja darmowa z polskim interfejsem.

b. iThemes Security

iThemes Security oferuje kompleksową ochronę dla Twojej strony.

- Skanowanie luk w zabezpieczeniach i monitorowanie zmian plików.
- Blokowanie złośliwych użytkowników oraz logów.
- Możliwość konfiguracji w języku polskim.
- Darmowa wersja zapewnia podstawowe zabezpieczenia.

6. Wtyczki do backupów

a. UpdraftPlus

UpdraftPlus to jedna z najpopularniejszych wtyczek do tworzenia kopii zapasowych WordPress.

- Tworzenie pełnych kopii zapasowych witryny, w tym bazy danych i plików.
- Możliwość zapisania kopii w chmurze (Google Drive, Dropbox, itp.).
- Funkcja automatycznych kopii w wybranych interwałach czasowych.
- Darmowa wersja w języku polskim.

b. BackWPup

BackWPup to elastyczna wtyczka do backupów z szerokim zakresem opcji.

- Kopie zapasowe mogą być przechowywane w chmurze, FTP lub lokalnie.
- Automatyzacja procesu tworzenia backupów.
- Obsługuje pliki, bazy danych oraz eksport plików XML.
- Dostępna w wersji darmowej z językiem polskim.

Lista polecanych hostingów

Na początku mojej drogi ze stronami WWW miałem styczność z wieloma hostingodawcami, jednak chciałbym polecić te, które już wtedy wywarły na mnie dobre wrażenie.

Przy doborze hostingów brałem pod uwagę: przystępność cenową, wsparcie, kompleksową ofertę oraz przejrzysty i czytelny interfejs.

1. THECAMELS.ORG

Oferta: https://thecamels.org/hosting/

2. CYBERFOLKS.PL

Oferta: https://cyberfolks.pl/hosting-wordpress/

3. HOME.PL

Oferta: https://home.pl/wordpress-hosting/

Podsumowanie

Temat budowania stron internetowych jest niezwykle obszerny i skrywa jeszcze wiele tajemnic. Jak widać w niniejszym poradniku, nie trzeba być programistą, aby tworzyć strony. Wiedza przekazana tutaj pozwoli Ci lepiej zrozumieć, jak działa świat internetu od zaplecza, oraz poszerzyć Twoje umiejętności w zarządzaniu i tworzeniu stron internetowych. Teraz, gdy znasz podstawy, możesz samodzielnie eksplorować bardziej zaawansowane funkcje WordPressa i rozwijać swoją stronę według własnych potrzeb!

O Autorze

Hubert Cep – programista, web developer, obecnie prowadzący działalność jednoosobową pod nazwą PapayaWeb. Absolwent Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji w Lublinie, ze specjalizacją "Programowanie i technologie webowe". Od lat zajmuje się tworzeniem stron internetowych, ze szczególnym uwzględnieniem WordPressa. Ponadto prowadzi szkolenia z zakresu obsługi własnych stron internetowych. Poza pracą interesuje się nowinkami technologicznymi, zdrowym trybem życia, samorozwojem, Japonią oraz karate. Jego dodatkowym zajęciem i pasją jest działalność jako instruktor karate w miejscowym klubie SKS Bushido.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Bardzo Młoda Kultura 2023–2025